

I

(Acte legislative)

DIRECTIVE

DIRECTIVA 2011/36/UE A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI

din 5 aprilie 2011

privind prevenirea și combaterea traficului de persoane și protejarea victimelor acestuia, precum și de înlocuire a Deciziei-cadru 2002/629/JAI a Consiliului

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 82 alineatul (2) și articolul 83 alineatul (1),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European ⁽¹⁾,

după consultarea Comitetului Regiunilor,

după transmiterea proiectului de act legislativ parlamentelor naționale,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară ⁽²⁾,

întrucât:

- (1) Traficul de persoane reprezintă o infracțiune gravă, săvârșită adesea în contextul criminalității organizate, o încălcare gravă a drepturilor fundamentale, care este interzisă în mod explicit de Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene. Prevenirea și combaterea traficului de persoane este o prioritate a Uniunii și a statelor membre.
- (2) Prezenta directivă este o componentă a acțiunii globale împotriva traficului de persoane, care include măsuri ce implică țări terțe, după cum s-a afirmat în „Documentul orientat către acțiune privind consolidarea dimensiunii externe a Uniunii în ceea ce privește combaterea traficului de persoane; Către acțiuni ale UE la nivel

mondial împotriva traficului de persoane” aprobat de Consiliu la 30 noiembrie 2009. În acest context, ar trebui să se desfășoare activități în țările terțe din care provin și către care sunt transferate victimele, cu scopul de a sensibiliza, de a reduce vulnerabilitatea victimelor, de a le acorda sprijin și asistență, de a combate cauzele traficului și de a sprijini țările terțe respective în vederea elaborării unor legislații corespunzătoare în domeniul combaterii traficului.

- (3) Prezenta directivă recunoaște faptul că traficul de persoane este un fenomen diferențiat în funcție de sexul persoanei, bărbații și femeile fiind adesea subiecți ai traficului în scopuri diferite. Din acest motiv, măsurile de asistență și sprijin ar trebui să fie și ele diferențiate în funcție de sex, acolo unde este cazul. Factorii declanșatori pot să difere în funcție de sectoarele implicate, cum ar fi traficul de persoane în industria sexului sau pentru exploatarea muncii, cum ar fi în cazul lucrărilor în sectorul construcțiilor, sectorul agricol sau aservirea domestică.

- (4) Uniunea s-a angajat să prevină și să combată traficul de persoane și să protejeze drepturile persoanelor victime ale traficului. În acest scop, au fost adoptate Decizia-cadru 2002/629/JAI a Consiliului din 19 iulie 2002 privind combaterea traficului de persoane ⁽³⁾ și un Plan al UE privind cele mai bune practici, normele și procedurile pentru combaterea și prevenirea traficului de persoane ⁽⁴⁾. În plus, Programul de la Stockholm – O Europă deschisă și sigură în serviciul cetățenilor și pentru protecția acestora ⁽⁵⁾, adoptat de Consiliul European, acordă în mod clar prioritate combaterii traficului de persoane. Ar trebui avute în vedere și alte măsuri, cum ar fi sprijinul pentru stabilirea unor indicatori generali comuni ai Uniunii pentru identificarea victimelor traficului de persoane, prin schimbul de cele mai bune practici între toți actorii relevanți, în special serviciile sociale publice și private.

⁽¹⁾ Avizul din 21 octombrie 2010 (nepublicat încă în Jurnalul Oficial).

⁽²⁾ Poziția Parlamentului European din 14 decembrie 2010 (nepublicată încă în Jurnalul Oficial) și Decizia Consiliului din 21 martie 2011.

⁽³⁾ JO L 203, 1.8.2002, p. 1.

⁽⁴⁾ JO C 311, 9.12.2005, p. 1

⁽⁵⁾ JO C 115, 4.5.2010, p. 1.

- (5) Autoritățile de aplicare a legii ale statelor membre ar trebui să continue să coopereze pentru a consolida lupta împotriva traficului de persoane. În această privință, este esențială cooperarea transfrontalieră strânsă, inclusiv prin schimbul de informații și de bune practici, precum și existența unui dialog permanent și deschis între organele polițienești, judiciare și financiare ale statelor membre. Coordonarea cercetării și urmăririi penale în cauzele de trafic de persoane ar trebui să fie facilitată de o cooperare consolidată cu Europol și Eurojust, de înființarea de echipe comune de anchetă, precum și de punerea în aplicare a Deciziei-cadru 2009/948/JAI a Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind prevenirea și soluționarea conflictelor referitoare la exercitarea competenței în cadrul procedurilor penale ⁽¹⁾.
- (6) Statele membre ar trebui să încurajeze și să colaboreze îndeaproape cu organizațiile societății civile, inclusiv cu organizațiile neguvernamentale recunoscute și active din domeniu care se ocupă de persoanele traficate, în special în ceea ce privește inițiativele de elaborare a politicilor, campaniile de informare și de sensibilizare, programele de cercetare și educare și cele de formare profesională, precum și în ceea ce privește monitorizarea și evaluarea efectelor măsurilor de combatere a traficului.
- (7) Prezenta directivă adoptă o abordare integrată, holistică și de respectare a drepturilor omului cu privire la combaterea traficului de persoane și ar trebui implementată ținând seama de Directiva 2004/81/CE a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind permisul de ședere eliberat resortisanților țărilor terțe care sunt victime ale traficului de persoane sau care au făcut obiectul unei facilitări a imigrației ilegale și care cooperează cu autoritățile competente ⁽²⁾ și de Directiva 2009/52/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 18 iunie 2009 de stabilire a standardelor minime privind sancțiunile la adresa angajatorilor de resortisanți din țări terțe aflați în situație de ședere ilegală ⁽³⁾. Obiectivele principale ale prezentei directive sunt o prevenire și o urmărire penală mai riguroase, precum și o mai bună protecție a drepturilor victimelor. De asemenea, în prezenta directivă, diferitele forme de trafic sunt înțelese contextual, cu scopul abordării fiecărei forme prin intermediul celor mai eficiente măsuri.
- (8) Copiii sunt mai vulnerabili decât adulții și, prin urmare, sunt supuși unui risc mai mare de a deveni victime ale traficului de persoane. În aplicarea prezentei directive, interesul superior al copilului trebuie să constituie preocuparea primordială, în conformitate cu Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene și cu Convenția Națiunilor Unite din 1989 privind drepturile copilului.
- (9) Protocolul din 2000 al Organizației Națiunilor Unite privind prevenirea, reprimarea și pedepsirea traficului de persoane, în special al femeilor și copiilor, adițional la Convenția ONU împotriva criminalității transnaționale organizate și la Convenția din 2005 a Consiliului Europei privind lupta împotriva traficului de ființe umane sunt etape cruciale în procesul de consolidare a cooperării internaționale împotriva traficului de persoane. Ar trebui remarcat faptul că în Convenția Consiliului Europei este prevăzut un mecanism de evaluare, alcătuit din Grupul de experți pentru lupta împotriva traficului de ființe umane (GRETA) și din Comitetul părților. Pentru a evita suprapunerea eforturilor, ar trebui sprijinită coordonarea dintre organizațiile internaționale competente în materie de măsuri împotriva traficului de persoane.
- (10) Prezenta directivă nu aduce atingere principiului nereturnării, în conformitate cu Convenția de la Geneva din 1951 privind statutul refugiaților (denumită în continuare „Convenția de la Geneva”) și este în conformitate cu articolul 4 și cu articolul 19 alineatul (2) din Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene.
- (11) Pentru a răspunde evoluțiilor recente ale fenomenului de trafic de persoane, prezenta directivă abordează ceea ce ar trebui să fie considerat trafic de persoane într-un sens mai larg decât o face Decizia-cadru 2002/629/JAI și, prin urmare, include în această definiție și alte forme de exploatare. În contextul prezentei directive, cerșitul forțat ar trebui înțeles ca o formă de muncă sau de serviciu forțat, astfel cum este definit în Convenția OIM nr. 29 din 1930 privind munca forțată sau obligatorie. Prin urmare, exploatarea activităților de cerșit, inclusiv folosirea la cerșit a unei persoane traficate dependente, se încadrează în definiția traficului de ființe umane doar atunci când sunt întrunite toate elementele care caracterizează munca sau serviciul forțat. În lumina jurisprudenței relevante în domeniu, valabilitatea oricărui posibil consimțământ al persoanei de a presta o astfel de muncă sau un astfel de serviciu ar trebui evaluată de la caz la caz. Cu toate acestea, atunci când este vorba de un copil, niciun posibil consimțământ al acestuia nu ar trebui considerat vreodată valabil. Termenul „exploatarea activităților infracționale” ar trebui înțeles ca exploatare a unei persoane pentru ca aceasta să săvârșească, între altele, furt din buzunare, din spații comerciale, trafic de droguri și alte activități similare care fac obiectul unor sancțiuni și implică un câștig financiar. Definiția include, de asemenea, traficul de ființe umane în scopul prelevării de organe, care constituie o încălcare gravă a demnității umane și a integrității fizice a persoanelor, precum și alte activități, cum ar fi adopția ilegală sau căsătoria forțată, în măsura în care acestea prezintă elementele constitutive ale traficului de persoane.
- (12) Nivelurile sancțiunilor penale din prezenta directivă reflectă preocuparea tot mai mare în rândul statelor membre față de evoluția fenomenului de trafic de persoane. Din acest motiv, prezenta directivă se întemeiază și pe nivelurile 3 și 4 din concluziile Consiliului din 24-25 aprilie 2002 privind abordarea de urmat cu privire la armonizarea sancțiunilor penale. Atunci când infracțiunea este săvârșită în anumite circumstanțe, de exemplu împotriva unei victime deosebit de vulnerabile, sancțiunea ar trebui să fie mai severă. În contextul prezentei directive, persoanele deosebit de vulnerabile ar trebui să includă cel puțin toți copiii. Alți factori de care s-ar putea ține seama în momentul stabilirii gradului de

⁽¹⁾ JO L 328, 15.12.2009, p. 42.

⁽²⁾ JO L 261, 6.8.2004, p. 19.

⁽³⁾ JO L 168, 30.6.2009, p. 24.

vulnerabilitate al unei victime includ, de exemplu, posibila existență a unei sarcini, sexul, starea de sănătate, un eventual handicap. Atunci când infracțiunea este deosebit de gravă, de exemplu în situația în care viața victimei a fost pusă în pericol sau în cazul în care infracțiunea a implicat săvârșirea unor acte grave de violență, cum ar fi tortura, folosirea forțată a unor medicamente sau droguri, violul sau alte forme grave de violență psihologică, fizică sau sexuală, sau a adus prejudicii deosebit de grave victimei, acest lucru ar trebui să fie, de asemenea, reflectat prin aplicarea unei sancțiuni penale mai severe. Atunci când, în temeiul prezentei directive, se menționează predarea, o astfel de mențiune ar trebui interpretată în conformitate cu Decizia-cadru 2002/584/JAI a Consiliului din 13 iunie 2002 privind mandatul european de arestare și procedurile de predare între statele membre⁽¹⁾. În cadrul executării pedepsei, s-ar putea ține seama de gravitatea infracțiunii comise.

- (13) În cadrul combaterii traficului de persoane ar trebui să se aplice integral instrumentele existente referitoare la punerea sub sechestru și confiscarea produselor infracțiunilor, cum ar fi Convenția Organizației Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale organizate și protocoalele sale, Convenția Consiliului Europei din 1990 privind spălarea, descoperirea, sechestrarea și confiscarea produselor infracțiunii, Decizia-cadru 2001/500/JAI a Consiliului din 26 iunie 2001 privind spălarea banilor, identificarea, urmărirea, înghețarea, sechestrarea și confiscarea instrumentelor și produselor infracțiunii⁽²⁾ și Decizia-cadru 2005/212/JAI a Consiliului din 24 februarie 2005 privind confiscarea produselor, a instrumentelor și a bunurilor având legătură cu infracțiunea⁽³⁾. Ar trebui încurajată utilizarea mijloacelor puse sub sechestru și confiscate și a produselor infracțiunilor menționate în prezenta directivă pentru a sprijini asistența și protecția acordate victimelor, inclusiv despăgubirea victimelor și activitățile transfrontaliere de combatere a traficului de persoane în Uniune întreprinse de instituțiile de aplicare a legii.
- (14) În conformitate cu principiile de bază ale sistemelor juridice ale statelor membre relevante, victimele traficului de persoane ar trebui să nu fie urmărite penal sau pedepsite pentru acte infracționale precum utilizarea de documente false sau pentru infracțiuni prevăzute de legislația în materie de prostituție sau imigrație, pe care acestea au fost obligate să le săvârșescă drept consecință directă a faptului că au făcut obiectul traficului. Obiectivul unei astfel de protecții este de a garanta respectarea drepturilor omului în ceea ce privește victimele, de a evita victimizarea suplimentară a acestora și de a le încuraja să se prezinte ca martori în procedurile penale împotriva autorilor infracțiunii de trafic de persoane. Această garanție ar trebui să nu excludă urmărirea penală sau aplicarea de sancțiuni pentru infracțiunile pe care o persoană le-a săvârșit sau la săvârșirea cărora a participat de bunăvoie.
- (15) Pentru a garanta eficacitatea cercetărilor și urmăririlor penale în cazul infracțiunilor de trafic de persoane, inițierea acestora ar trebui să nu depindă, în principiu,

de sesizarea sau de formularea de acuzații efectuată de către victimă. Atunci când natura faptei o impune, urmărirea penală ar trebui să fie permisă pe o perioadă de timp suficient de lungă după ce victima a atins vârsta majoratului. Durata perioadei suficient de lungi pentru urmărirea penală ar trebui să fie stabilită în conformitate cu dreptul național respectiv. Reprezentanții autorităților de aplicare a legii și procurorii ar trebui să beneficieze de o formare profesională adecvată, având în vedere în special obiectivul consolidării cooperării judiciare și polițienești la nivel internațional. Persoanele însărcinate cu cercetarea și urmărirea penală a acestor infracțiuni ar trebui, de asemenea, să aibă acces la instrumentele de anchetă utilizate în cauzele de criminalitate organizată sau în cauzele referitoare la alte infracțiuni grave. Astfel de instrumente ar putea să includă interceptarea comunicațiilor, supravegherea discretă, inclusiv supravegherea electronică, monitorizarea conturilor bancare și alte investigații financiare.

- (16) Pentru a garanta succesul urmăririi penale a grupurilor infracționale internaționale al căror centru de activitate se află într-un stat membru și care desfășoară activități de trafic de persoane în țări terțe, ar trebui stabilită competența judiciară cu privire la infracțiunea de trafic de persoane atunci când autorul infracțiunii este resortisant al statului membru în cauză, iar infracțiunea este săvârșită în afara teritoriului statului membru în cauză. În mod similar, competența ar putea fi de asemenea stabilită pentru situația în care autorul infracțiunii își are reședința obișnuită într-un stat membru, victima este resortisant al unui stat membru sau își are reședința obișnuită într-un stat membru, sau pentru situația în care infracțiunea este săvârșită în beneficiul unei persoane juridice cu sediul pe teritoriul unui stat membru, iar infracțiunea este săvârșită în afara teritoriului statului membru în cauză.
- (17) În timp ce Directiva 2004/81/CE prevede eliberarea unui permis de ședere victimelor traficului de persoane care sunt resortisanți ai țărilor terțe, iar Directiva 2004/38/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre pentru cetățenii Uniunii și membrii familiilor acestora⁽⁴⁾ reglementează exercitarea dreptului la liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre de către cetățenii Uniunii și familiile acestora, inclusiv protecția împotriva expulzării, prezenta directivă prevede măsuri specifice de protecție pentru orice victimă a traficului de persoane. Prin urmare, prezenta directivă nu abordează condițiile șederii victimelor traficului de persoane pe teritoriul statelor membre.
- (18) Este necesar ca victimele traficului de persoane să își poată exercita drepturile în mod efectiv. Prin urmare, ar trebui ca victimele să dispună de asistență și sprijin înainte și pe parcursul procedurilor penale, dar și pentru o perioadă de timp corespunzătoare după finalizarea acestora. Statele membre ar trebui să asigure resursele necesare pentru asistarea, sprijinirea și protejarea victimelor. Asistența și sprijinul oferite ar trebui să includă cel puțin un set minim de măsuri care sunt necesare pentru a permite victimei să se refacă și să scape de traficanți. Concretizarea unor astfel de măsuri ar

⁽¹⁾ JO L 190, 18.7.2002, p. 1.

⁽²⁾ JO L 182, 5.7.2001, p. 1.

⁽³⁾ JO L 68, 15.3.2005, p. 49.

⁽⁴⁾ JO L 158, 30.4.2004, p. 77.

trebui să țină seama, pe baza unei evaluări individuale, efectuate în conformitate cu procedurile naționale, de condițiile existente, de contextul cultural și de necesitățile persoanei în cauză. Ar trebui să se ofere asistență și sprijin persoanei respective de îndată ce există un indiciu întemeiat să se creadă că este posibil ca aceasta să fi făcut obiectul traficului și indiferent de dorința sa de a depune mărturie. În cazurile în care victima nu își are reședința legală în statul membru respectiv, ar trebui să se acorde asistență și sprijin în mod necondiționat, cel puțin pe parcursul perioadei de reflecție. În cazul în care, după încheierea procesului de identificare sau după expirarea perioadei de reflecție, victima nu este considerată eligibilă pentru a i se elibera un permis de ședere sau nu are drept de ședere legală în statul membru respectiv, sau dacă victima a părăsit teritoriul statului membru menționat, statul membru respectiv nu este obligat să continue să ofere asistență și sprijin persoanei în cauză în temeiul prezentei directive. Atunci când acest lucru este necesar, de exemplu în cazul unui tratament medical aflat în curs ca urmare a unor consecințe grave de natură fizică sau psihologică ale infracțiunii sau în cazul în care siguranța victimei este în pericol din cauza declarațiilor date de aceasta în cursul procedurilor penale, asistența și sprijinul ar trebui acordate pentru o perioadă de timp corespunzătoare și după încheierea procedurilor penale.

- (19) Decizia-cadru 2001/220/JAI a Consiliului din 15 martie 2001 privind statutul victimelor în cadrul procedurilor penale ⁽¹⁾ stabilește un set de drepturi ale victimelor în cadrul procedurilor penale, inclusiv dreptul la protecție și la despăgubiri. În plus, victimelor traficului de persoane ar trebui să li se ofere fără întârziere acces la consiliere juridică și, în funcție de rolul victimelor în cadrul sistemelor de justiție relevante, la reprezentare juridică, inclusiv în scopul solicitării de despăgubiri. Consilierea juridică și reprezentarea juridică ar putea fi acordate, de asemenea, de autoritățile competente în scopul solicitării de despăgubiri de la stat. Obiectivul consilierii juridice este de a permite victimelor să fie informate și să primească sfaturi cu privire la diferitele posibilități pe care le au. Consilierea juridică ar trebui asigurată de o persoană care a beneficiat de o formare juridică corespunzătoare, fără a fi necesar ca persoana respectivă să aibă calitatea de jurist. Consilierea juridică și, în funcție de rolul victimelor în cadrul sistemelor de justiție relevante, reprezentarea juridică ar trebui să fie furnizate gratuit, cel puțin în situația în care victima nu dispune de suficiente resurse financiare, într-un mod care să fie compatibil cu procedurile interne ale statelor membre. Întrucât este puțin probabil ca în special victimele copii să dispună de astfel de resurse, consilierea juridică și reprezentarea juridică pentru acestea li s-ar asigura, în practică, în mod gratuit. Mai mult, pe baza unei evaluări individuale a riscului, desfășurate în conformitate cu procedurile naționale, victimele ar trebui să fie protejate împotriva represaliilor, a intimidării și a riscului de a deveni din nou obiectul traficului.
- (20) Victimele traficului care au suferit deja de pe urma abuzurilor și tratamentului degradant care sunt, în general, un corolar al traficului de persoane, de exemplu de pe urma exploatarea sexuală, a abuzului sexual, a violului, a practicilor similare sclaviei sau a prelevării de organe, ar trebui protejate de victimizarea

secundară și de orice noi traume în cursul procedurilor penale. Ar trebui evitată repetarea fără motive întemeiate a audierilor în cadrul anchetei, al urmăririi penale și al procesului, de exemplu, acolo unde este cazul, prin înregistrarea video a acestor audieri într-un termen cât se poate de scurt de la începerea procedurii. În acest scop, victimele traficului ar trebui, în cursul cercetării și procedurii penale, să beneficieze de un tratament adaptat necesităților lor specifice. Evaluarea necesităților specifice ale victimelor ar trebui să țină seama de aspecte precum vârsta acestora, posibila existență a unei sarcini, starea de sănătate a acestora, un eventual handicap și alți factori de ordin personal, precum și de consecințele fizice și psihologice ale activității infracționale la care a fost supusă victima. Oportunitatea aplicării unui anumit tratament și modalitățile de aplicare a acestuia trebuie stabilite pe baza criteriilor definite de dreptul intern, a normelor privind marja de apreciere a instanței, a practicii și orientării instanțelor penale, printr-o evaluare de la caz la caz.

- (21) Măsurile de asistență și de sprijin ar trebui asigurate victimelor în mod consensual și în cunoștință de cauză. Prin urmare, victimele ar trebui informate cu privire la aspectele importante ale acestor măsuri, fiind necesar ca acestea să nu fie impuse victimelor. Faptul că o victimă refuză măsurile de asistență sau de sprijin ar trebui să nu implice vreo obligație a autorităților competente ale statului membru implicat de a asigura victimei aplicarea unor măsuri alternative.
- (22) Pe lângă măsurile de care pot beneficia toate victimele traficului de persoane, statele membre ar trebui să se asigure că pentru copiii care au fost victime ale traficului sunt disponibile măsuri specifice de asistență, sprijin și protecție. Aceste măsuri ar trebui acordate având în vedere interesul superior al copilului și în conformitate cu Convenția din 1989 a Organizației Națiunilor Unite privind drepturile copilului. În cazul în care vârsta unei persoane care face obiectul traficului de persoane este incertă și există motive să se creadă că aceasta are mai puțin de 18 ani, ar trebui să se pornească de la prezumția că persoana respectivă este copil și aceasta ar trebui să primească asistență, sprijin și protecție imediate. Măsurile de asistență și sprijin acordate copiilor victime ale traficului ar trebui să vizeze în primul rând recuperarea fizică și psihosocială a acestora și ar trebui să aibă în vedere o soluție durabilă pentru persoana în cauză. Accesul la educație ar ajuta copiii să se reintegreze în societate. Având în vedere că victimele copii ale traficului de persoane sunt deosebit de vulnerabile, ar trebui să se prevadă măsuri de protecție suplimentare pentru a proteja acești copii pe durata audierilor din cadrul cercetării și procedurilor penale.
- (23) Ar trebui să se acorde o atenție deosebită copiilor victime neînsoțiți ale traficului de persoane, dat fiind că aceștia au nevoie de o asistență și un sprijin specific datorită situației de vulnerabilitate deosebită în care se află. Din momentul identificării unui copil victimă neînsoțit a traficului de persoane și până la găsirea unei soluții durabile, statele membre ar trebui să aplice măsuri de primire adecvate nevoilor copilului și ar trebui să asigure aplicarea unor garanții procedurale relevante. Ar trebui să se ia măsurile necesare pentru a asigura numirea, dacă este cazul, a unui tutore și/sau a unui reprezentant pentru a garanta interesul superior

⁽¹⁾ JO L 82, 22.3.2001, p. 1.

- al minorului. Ar trebui să se ia în cel mai scurt timp posibil o decizie privind viitorul fiecărui copil victimă neînsoțit, în vederea găsirii unor soluții durabile, bazate pe evaluarea individuală a interesului superior al copilului, care ar trebui să fie de importanță primordială. O soluție durabilă ar putea să fie returnarea și reintegrarea în țara de origine sau țara de returnare, integrarea în comunitatea de primire, acordarea statutului de protecție internațională sau acordarea altor statute în conformitate cu dreptul intern al statelor membre.
- (24) În cazul în care, în conformitate cu prezenta directivă, urmează să se numească un tutore și/sau un reprezentant al copilului, aceste roluri pot fi îndeplinite de aceeași persoană sau de o persoană juridică, o instituție sau o autoritate.
- (25) Statele membre ar trebui, prin intermediul cercetării, inclusiv al cercetării noilor forme de trafic de persoane, al informării, al campaniilor de sensibilizare și al educației, să instituie și/sau să consolideze politici de prevenire a traficului de persoane, inclusiv prin adoptarea unor măsuri de descurajare și reducere a cererii care favorizează toate formele de exploatare, și măsuri de reducere a riscului ca oamenii să devină victime ale traficului de persoane. În astfel de inițiative, statele membre ar trebui să adopte o perspectivă care să țină seama de particularitățile de gen și o abordare care să țină cont de drepturile copilului. Funcționarii care sunt susceptibili să intre în contact cu victimele sau cu victimele potențiale ale traficului de persoane ar trebui să beneficieze de o formare profesională corespunzătoare pentru a fi în măsură să identifice victimele și să se ocupe de ele. Această obligație de formare profesională ar trebui promovată pentru membrii următoarelor categorii de personal, în cazul în care este probabil că vor intra în contact cu victime: polițiști, grăniceri, funcționari din serviciile de imigrare, procurori, juriști, magistrați și personal judiciar, inspecții de muncă, personal din serviciile sociale sau de îngrijire a copilului, personal medical, precum și funcționari consulari, însă ar putea include, în funcție de situația locală, și alte categorii de funcționari publici care sunt susceptibili să întâlnească în activitatea lor victime ale traficului de persoane.
- (26) Directiva 2009/52/CE prevede sancțiuni penale pentru angajatorii de resortisanți proveniți din țări terțe aflați în situație de ședere ilegală care, chiar dacă nu au fost acuzați de trafic de persoane sau nu au fost condamnați pentru această infracțiune, utilizează munca sau serviciile unei persoane despre care știu că este victimă a traficului de persoane. În plus, statele membre ar trebui să ia în considerare posibilitatea impunerii de sancțiuni utilizatorilor oricărui serviciu obținut de la o persoană despre care știu că este victimă a traficului de persoane. Această incriminare suplimentară ar putea include faptele angajatorilor de resortisanți ai țărilor terțe aflați în situație de ședere legală și pe cele ale angajatorilor de cetățeni ai Uniunii, precum și pe persoanele care cumpără servicii sexuale de la orice persoană care este victimă a traficului de persoane, indiferent de cetățenia lor.
- (27) Statele membre ar trebui să instituie, sub forma pe care acestea o consideră adecvată și în conformitate cu propria lor organizare internă, precum și ținând cont de necesitatea unei structuri minime cu sarcini bine definite, sisteme naționale de monitorizare, de exemplu raportori naționali sau mecanisme echivalente care să efectueze evaluări ale tendințelor în materie de trafic de persoane, să colecteze date statistice, să măsoare rezultatele acțiunilor de combatere a traficului și să prezinte periodic rapoarte. Acești raportori naționali sau mecanisme echivalente sunt deja reuniți într-o rețea informală la nivelul Uniunii, stabilită prin Concluziile Consiliului din 4 iunie 2009 privind crearea unei rețele UE informale de raportori naționali sau mecanisme echivalente privind traficul de persoane. Un coordonator anti-trafic va lua parte la lucrările rețelei respective, care furnizează Uniunii și statelor membre informații strategice obiective, fiabile, comparabile și actualizate în domeniul traficului de persoane și face schimb de experiență și de cele mai bune practici în domeniul prevenirii și combaterii traficului de persoane la nivelul Uniunii. Parlamentul European ar trebui să fie îndrituit să participe la activitățile comune ale raportorilor naționali sau ale mecanismelor echivalente.
- (28) Pentru a evalua rezultatele măsurilor de combatere a traficului, Uniunea ar trebui să își dezvolte în continuare activitatea cu privire la metodologii și la metodele de colectare a datelor pentru a produce statistici comparabile.
- (29) În lumina Programului de la Stockholm și în vederea dezvoltării unei strategii consolidate la nivelul Uniunii pentru combaterea traficului de persoane, care să urmărească consolidarea angajamentului și a eforturilor Uniunii și ale statelor membre în domeniul prevenirii și combaterii traficului de persoane, statele membre ar trebui să faciliteze îndeplinirea sarcinilor coordonatorului antitrafic, de exemplu prin îmbunătățirea coordonării și coerenței, precum și prin evitarea suprapunerii eforturilor atât între instituțiile și agențiile Uniunii, cât și între statele membre și actorii internaționali, contribuind la dezvoltarea unor politici și strategii existente sau noi ale Uniunii care sunt relevante pentru lupta împotriva traficului de persoane sau transmițând rapoarte către instituțiile Uniunii.
- (30) Prezenta directivă are drept scop modificarea și extinderea dispozițiilor Deciziei-cadru 2002/629/JAI. Deoarece modificările care urmează să fie aduse sunt numeroase și au un caracter substanțial, din motive de claritate, decizia-cadru ar trebui înlocuită în întregime în ceea ce privește statele membre participante la adoptarea prezentei directive.
- (31) În conformitate cu punctul 34 din Acordul interinstituțional pentru o mai bună legiferare⁽¹⁾, statele membre sunt încurajate să elaboreze, pentru ele însele și în interesul Uniunii, propriile tabele, care să ilustreze, în măsura posibilului, concordanța dintre prezenta directivă și măsurile de transpunere, și să le facă publice.

⁽¹⁾ JO C 321, 31.12.2003, p. 1.

- (32) Deoarece obiectivul prezentei directive, și anume combaterea traficului de persoane, nu poate fi îndeplinit în mod satisfăcător de către statele membre și, prin urmare, având în vedere amploarea și efectele acțiunii, poate fi realizat mai bine la nivelul Uniunii, Uniunea poate adopta măsuri în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum este prevăzut la articolul 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este enunțat în respectivul articol, prezenta directivă nu depășește ceea ce este necesar în vederea atingerii acestui obiectiv.
- (33) Prezenta directivă respectă drepturile fundamentale și principiile recunoscute în special de Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene, mai ales demnitatea umană, interzicerea sclaviei, a muncii forțate și a traficului de persoane, interzicerea torturii și a tratamentelor sau pedepselor inumane sau degradante, drepturile copilului, dreptul la libertate și la securitate, libertatea de expresie și de informare, protecția datelor cu caracter personal, dreptul la o cale de atac eficientă și la un proces echitabil și principiile legalității și proporționalității infracțiunilor și sancțiunilor penale. În special, prezenta directivă urmărește să asigure respectarea deplină a acestor drepturi și principii și trebuie pusă în aplicare în mod corespunzător.
- (34) În conformitate cu articolul 3 din Protocolul privind poziția Regatului Unit și a Irlandei cu privire la spațiul de libertate, securitate și justiție, anexat la Tratatul privind Uniunea Europeană și la Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, Irlanda și-a notificat dorința de a lua parte la adoptarea și la aplicarea prezentei directive.
- (35) În conformitate cu articolele 1 și 2 din Protocolul privind poziția Regatului Unit și a Irlandei cu privire la spațiul de libertate, securitate și justiție, anexat la Tratatul privind Uniunea Europeană și la Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, și fără a aduce atingere articolului 4 din protocolul respectiv, Regatul Unit nu participă la adoptarea prezentei directive, nu are obligații în temeiul acesteia și nu face obiectul aplicării sale.
- (36) În conformitate cu articolele 1 și 2 din Protocolul privind poziția Danemarcei, anexat la Tratatul privind Uniunea Europeană și la Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, Danemarca nu participă la adoptarea prezentei directive, nu are obligații în temeiul acesteia și nu face obiectul aplicării sale,

ADOPTĂ PREZENTA DIRECTIVĂ:

Articolul 1

Obiectul

Prezenta directivă instituie norme minime privind definirea infracțiunilor și a sancțiunilor penale în materie de trafic de persoane. Directiva introduce, de asemenea, dispoziții comune, ținând seama de perspectiva de gen, pentru a asigura o mai bună prevenire în cazul acestei categorii de infracțiuni și o mai bună protecție a victimelor acestora.

Articolul 2

Infrațiuni privind traficul de persoane

- (1) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că următoarele acte intenționate sunt incriminate:

Recrutarea, transportul, transferul, adăpostirea sau primirea de persoane, inclusiv schimbul sau transferul de control asupra persoanelor în cauză, efectuate sub amenințare sau prin uz de forță sau prin alte forme de constrângere, prin răpire, prin fraudă, prin înșelăciune, prin abuz de putere sau profitând de starea de vulnerabilitate sau prin oferirea sau primirea de bani sau de alte foloase pentru a obține consimțământul unei persoane care deține controlul asupra alteia, în vederea exploatarei.

- (2) O stare de vulnerabilitate înseamnă o situație în care persoana în cauză nu poate decât să se supună abuzului implicat, neavând o alternativă reală sau acceptabilă.

- (3) Exploatarea include cel puțin exploatarea prostituției altor persoane sau alte forme de exploatare sexuală, munca sau serviciul forțat, inclusiv cerșitul, sclavia sau practicile similare sclaviei, aservirea, exploatarea activităților infracționale sau prelevarea de organe.

- (4) Consimțământul unei victime a traficului de persoane la exploatare, indiferent dacă este intenționat sau efectiv, este irelevant atunci când a fost folosit oricare dintre mijloacele prezentate la alineatul (1).

- (5) Atunci când faptele menționate la alineatul (1) sunt îndreptate împotriva unui copil, acestea constituie infracțiunea de trafic de persoane, chiar dacă nu a fost folosit niciunul dintre mijloacele menționate la alineatul (1).

- (6) În sensul prezentei directive, „copil” înseamnă orice persoană care are mai puțin de 18 ani.

Articolul 3

Instigare, complicitate și tentativă

Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că instigarea, complicitatea și tentativa legate de săvârșirea unei infracțiuni menționate la articolul 2 sunt pasibile de sancțiuni.

Articolul 4

Sancțiuni

- (1) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că infracțiunile menționate la articolul 2 sunt pasibile de a fi pedepsite cu pedeapsa închisorii cu maximum de cel puțin cinci ani.

- (2) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că infracțiunile menționate la articolul 2 sunt pasibile de a fi pedepsite cu pedeapsa închisorii cu maximum de cel puțin zece ani atunci când infracțiunea:

- (a) a fost săvârșită împotriva unei victime care era deosebit de vulnerabilă, categorie în care, în contextul prezentei directive, sunt incluși cel puțin copiii victime;

- (b) a fost săvârșită în cadrul unei organizații criminale, în sensul Deciziei-cadru 2008/841/JAI din 24 octombrie 2008 a Consiliului privind lupta împotriva crimei organizate ⁽¹⁾;
- (c) a pus în pericol viața victimei în mod intenționat sau din neglijență gravă;
- (d) a fost săvârșită prin acte grave de violență sau a provocat vătămări deosebit de grave victimei.
- (3) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura de faptul că săvârșirea uneia dintre infracțiunile menționate la articolul 2 de funcționari publici în exercitarea atribuțiilor acestora este considerată circumstanță agravantă.
- (4) Statele membre iau măsurile necesare pentru ca infracțiunile menționate la articolul 3 să fie pedepsite prin aplicarea de sancțiuni penale eficace, proporționale și disuasive, care pot presupune predarea.

Articolul 5

Răspunderea persoanelor juridice

- (1) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că poate fi angajată răspunderea persoanelor juridice pentru infracțiunile menționate la articolele 2 și 3, care au fost săvârșite în beneficiul lor de către orice persoană, acționând în nume propriu sau în calitate de membru al unui organism al persoanei juridice în cauză, care are o funcție de conducere în cadrul persoanei juridice respective, pe baza:
- (a) unei împuterniciri din partea persoanei juridice;
- (b) a unei prerogative de a lua decizii în numele persoanei juridice respective; sau
- (c) a unei prerogative de a exercita control în cadrul persoanei juridice.
- (2) Statele membre se asigură, de asemenea, că poate fi angajată răspunderea unei persoane juridice atunci când lipsa supravegherii sau a controlului din partea unei persoane menționate la alineatul (1) a făcut posibilă săvârșirea infracțiunilor menționate la articolele 2 și 3 în beneficiul acelei persoane juridice de către o persoană aflată sub autoritatea sa.
- (3) Răspunderea persoanei juridice în temeiul alineatelor (1) și (2) nu exclude inițierea procedurilor penale împotriva persoanelor fizice care sunt autori, instigatori sau complici la infracțiunile menționate la articolele 2 și 3.
- (4) În sensul prezentei directive, „persoană juridică” înseamnă orice entitate care are personalitate juridică în temeiul legislației aplicabile, cu excepția statelor sau a organismelor publice în exercitarea prerogativelor lor de autoritate publică și a organizațiilor publice internaționale.

Articolul 6

Sancțiuni în cazul persoanelor juridice

Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că orice persoană juridică a cărei răspundere este angajată în temeiul articolului 5 alineatul (1) sau (2) face obiectul unor

sancțiuni eficace, proporționale și disuasive, care includ amenzi penale sau de altă natură și eventual alte sancțiuni, precum:

- (a) excluderea de la dreptul de a primi beneficii publice sau ajutor public;
- (b) interdicția temporară sau permanentă de a desfășura activități comerciale;
- (c) plasarea sub supraveghere judiciară;
- (d) lichidarea judiciară;
- (e) închiderea temporară sau permanentă a unităților care au servit la săvârșirea infracțiunii.

Articolul 7

Sechestrul și confiscarea

Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că autoritățile lor competente au dreptul de a pune sub sechestru și de a confisca mijloacele și produsele obținute în urma săvârșirii infracțiunilor menționate la articolele 2 și 3.

Articolul 8

Neurmărirea penală sau neaplicarea de sancțiuni victimei

Statele membre, în conformitate cu principiile de bază ale sistemelor lor de drept, iau măsurile necesare pentru a se asigura că autoritățile lor competente au dreptul de a nu urmări penal sau de a nu impune sancțiuni victimelor traficului de persoane pentru implicarea lor în activități infracționale pe care au fost obligate să le săvârșescă drept consecință directă a faptului că au făcut obiectul oricăreia dintre faptele menționate la articolul 2.

Articolul 9

Cercetarea și urmărirea penală

- (1) Statele membre se asigură că cercetarea sau urmărirea penală a infracțiunilor menționate la articolele 2 și 3 nu este condiționată de sesizarea sau de formularea de acuzații de către victimă și că procedurile penale pot continua chiar dacă victima și-a retras declarația.
- (2) Statele membre iau măsurile necesare pentru a permite, atunci când natura faptei o impune, urmărirea penală a unei infracțiuni menționate la articolele 2 și 3 pentru o perioadă de timp suficientă după ce victima a împlinit vârsta majoratului.
- (3) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că persoanele, unitățile sau serviciile responsabile de cercetarea sau urmărirea penală a infracțiunilor menționate la articolele 2 și 3 beneficiază de o formare profesională corespunzătoare.
- (4) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că persoanele, unitățile sau serviciile responsabile de cercetarea sau urmărirea penală a infracțiunilor menționate la articolele 2 și 3 au acces la instrumente eficiente de anchetă, cum ar fi cele utilizate în cauzele de criminalitate organizată sau în cauzele referitoare la alte infracțiuni grave.

⁽¹⁾ JO L 300, 11.11.2008, p. 42.

Articolul 10

Competența

(1) Statele membre iau măsurile necesare pentru a-și stabili competența în privința infracțiunii menționate la articolele 2 și 3, atunci când:

(a) infracțiunea a fost săvârșită, în totalitate sau parțial, pe teritoriul statului membru respectiv; sau

(b) autorul infracțiunii este resortisant al aceluia stat membru.

(2) Un stat membru informează Comisia atunci când decide să își extindă competența în privința infracțiunilor menționate la articolele 2 și 3, care au fost săvârșite în afara teritoriului său, între altele în cazul în care:

(a) infracțiunea a fost săvârșită împotriva unuia dintre resortisanții săi sau a unei persoane care își are reședința obișnuită pe teritoriul său;

(b) infracțiunea a fost săvârșită în folosul unei persoane juridice care își are sediul pe teritoriul său; sau

(c) autorul infracțiunii își are reședința obișnuită pe teritoriul său.

(3) Pentru urmărirea penală a infracțiunilor menționate la articolele 2 și 3, care au fost săvârșite în afara teritoriului statului membru în cauză, fiecare stat membru ia, în cazurile menționate la alineatul (1) litera (b), respectiv poate lua, în cazurile menționate la alineatul (2), măsurile necesare pentru a se asigura că propria sa competență nu face obiectul oricăreia dintre următoarele condiții:

(a) faptele săvârșite constituie infracțiune în locul în care au fost săvârșite; sau

(b) urmărirea penală poate fi inițiată doar ca urmare a unei plângeri depuse de victimă la locul săvârșirii infracțiunii sau a unui denunț din partea statului în care a fost săvârșită infracțiunea.

Articolul 11

Asistență și sprijin pentru victimele traficului de persoane

(1) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că se acordă asistență și sprijin victimelor înainte de începerea procedurilor penale, pe parcursul acestora și, pentru o perioadă de timp corespunzătoare, după încheierea procedurilor penale, pentru a le permite să își exercite drepturile enunțate în Decizia-cadru 2001/220/JAI, precum și în prezenta directivă.

(2) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că unei persoane i se oferă asistență și sprijin de îndată ce autoritățile competente au un indiciu întemeiat să creadă că este posibil ca persoana respectivă să fi făcut obiectul uneia dintre infracțiunile menționate la articolele 2 și 3.

(3) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că asistența și sprijinul acordate unei victime nu sunt condi-

ționate de dorința victimei de a coopera pe parcursul cercetării penale, al urmăririi penale sau al procesului, fără a se aduce atingere Directivei 2004/81/CE sau unor norme naționale similare.

(4) Statele membre iau măsurile necesare pentru a institui mecanisme adecvate care să permită identificarea timpurie și acordarea timpurie de asistență și de sprijin victimelor, în cooperare cu organizațiile de sprijin relevante.

(5) Măsurile de asistență și sprijin menționate la alineatele (1) și (2) sunt oferite în mod consensual și în cunoștință de cauză și includ cel puțin standarde de viață în măsură să asigure subzistența victimei prin intermediul unor măsuri precum acordarea unei cazări adecvate și sigure și acordarea de asistență materială, precum și tratamentul medical necesar, inclusiv asistență psihologică, consiliere și informare și servicii de traducere și interpretariat, după caz.

(6) Informațiile menționate la alineatul (5) includ, dacă este cazul, informații referitoare la o perioadă de reflecție și de refacere în conformitate cu Directiva 2004/81/CE și informații referitoare la posibilitatea de a acorda protecție internațională în conformitate cu Directiva 2004/83/CE a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind standardele minime referitoare la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească resortisanții țărilor terțe sau apatrizii pentru a putea beneficia de statutul de refugiat sau persoanele care, din alte motive, au nevoie de protecție internațională, și referitoare la conținutul protecției acordate ⁽¹⁾ și cu Directiva 2005/85/CE a Consiliului din 1 decembrie 2005 privind standardele minime cu privire la procedurile din statele membre de acordare și retragere a statutului de refugiat ⁽²⁾ sau în conformitate cu alte instrumente internaționale sau cu norme naționale similare.

(7) Statele membre acordă asistență victimelor cu necesități speciale, în cazul în care aceste necesități au la bază, în special, posibila existență a unei sarcini, starea de sănătate, un handicap, existența unei afecțiuni mentale sau psihologice sau o formă gravă de violență psihologică, fizică sau sexuală la care au fost supuse.

Articolul 12

Protejarea victimelor traficului de persoane în cadrul cercetării și procedurilor penale

(1) Măsurile de protecție menționate în prezentul articol se aplică în plus față de drepturile enunțate în Decizia-cadru 2001/220/JAI.

(2) Statele membre se asigură că victimele traficului de persoane au acces imediat la consiliere juridică și, în funcție de rolul victimei în sistemul judiciar relevant, la reprezentare juridică, inclusiv în vederea solicitării de despăgubiri. Consilierea juridică și reprezentarea juridică sunt gratuite în cazul în care victima nu dispune de suficiente resurse financiare.

⁽¹⁾ JO L 304, 30.9.2004, p. 12.

⁽²⁾ JO L 326, 13.12.2005, p. 13.

(3) Statele membre se asigură că victimele traficului de persoane beneficiază de o protecție adecvată pe baza unei evaluări individuale a riscului, între altele prin acces la programe de protecție a martorilor sau la alte măsuri similare, dacă este cazul și în conformitate cu criteriile definite în dreptul intern sau de procedurile naționale.

(4) Fără a se aduce atingere dreptului la apărare și în conformitate cu o evaluare individuală realizată de către autoritățile competente a situației personale a victimei, statele membre se asigură că victimele traficului de persoane beneficiază de un tratament specific, menit să prevină victimizarea secundară prin evitarea, în măsura posibilului și în conformitate cu criteriile definite în dreptul intern și cu normele privind marja de apreciere a instanței, practica sau orientarea instanțelor penale, a următoarelor:

- (a) repetarea inutilă a interogatoriilor pe parcursul cercetării, al urmăririi penale și al procesului;
- (b) contactul vizual între victime și acuzați, inclusiv pe parcursul depunerii mărturiei, ca de exemplu în timpul audierilor și al confruntărilor, prin mijloace adecvate, inclusiv prin utilizarea unor tehnologii adecvate de comunicații;
- (c) depunerea mărturiei în ședință publică; precum și
- (d) adresarea de întrebări inutile privind viața privată.

Articolul 13

Dispoziții generale privind măsurile de asistență, de sprijin și de protecție acordate copiilor victime ale traficului de persoane

- (1) Copiilor victime ale traficului de persoane li se oferă asistență, sprijin și protecție. În cadrul aplicării prezentei directive, trebuie să se țină seama în primul rând de interesul superior al copilului.
- (2) Statele membre se asigură că, atunci când nu există informații certe cu privire la vârsta unei persoane care a făcut obiectul traficului de persoane și atunci când există motive pentru a crede că persoana respectivă este un copil, se prezumă că persoana respectivă este copil cu scopul de a dobândi acces imediat la asistență, sprijin și protecție în conformitate cu articolele 14 și 15.

Articolul 14

Asistență și sprijin pentru copiii victime

- (1) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că acțiunile specifice întreprinse pentru a acorda asistență și sprijin copiilor victime ale traficului de persoane, pe termen scurt sau lung, în procesul de recuperare fizică și psihosocială a acestora, sunt întreprinse în urma realizării unei evaluări a situației specifice a fiecărui copil victimă, ținându-se seama de

opiniile, nevoile și preocupările acestuia, în scopul găsirii unei soluții durabile pentru copil. Într-un termen rezonabil, statele membre asigură accesul la educație al copiilor victime ale traficului de persoane și al copiilor victimelor, cărora li se acordă asistență și sprijin în temeiul articolului 11, în conformitate cu dreptul intern al statelor membre.

(2) Statele membre desemnează un tutore sau un reprezentant pentru copilul victimă a traficului de persoane începând din momentul identificării acestuia de către autorități în cazul în care, în temeiul dreptului intern, un conflict de interese între titularii răspunderii părintești și copilul victimă îi împiedică pe aceștia să apere interesul superior al copilului și/sau să reprezinte copilul.

(3) Statele membre adoptă, în măsura în care acest lucru este adecvat și posibil, măsuri pentru a oferi asistență și sprijin familiei copilului victimă a traficului de persoane, în situația în care familia se află pe teritoriul unui stat membru. În special, în măsura în care acest lucru este adecvat și posibil, statele membre aplică dispozițiile articolului 4 din Decizia-cadru 2001/220/JAI cu privire la familia în cauză.

(4) Prezentul articol se aplică fără a aduce atingere dispozițiilor articolului 11.

Articolul 15

Protejarea copiilor victime ale traficului de persoane în cadrul cercetărilor și procedurilor penale

- (1) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că, în cadrul cercetărilor și procedurilor penale, în funcție de rolul victimelor în sistemul judiciar relevant, autoritățile competente numesc un reprezentant pentru un copil victimă a traficului de persoane în cazul în care, în temeiul dreptului intern, un conflict de interese între titularii răspunderii părintești și copilul victimă îi împiedică pe aceștia să reprezinte copilul.
- (2) Statele membre se asigură, în funcție de rolul victimelor în sistemul judiciar relevant, că copiii victime ale traficului de persoane au acces imediat la consiliere juridică gratuită și la reprezentare juridică gratuită, inclusiv în vederea solicitării de despăgubiri, cu excepția cazului în care aceștia dispun de suficiente resurse financiare.
- (3) Fără a aduce atingere dreptului la apărare, statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că, în cadrul cercetărilor și procedurilor penale pentru oricare dintre infracțiunile menționate la articolele 2 și 3:

- (a) audierile copilului victimă au loc fără întârzieri nejustificate, după ce autoritățile competente au fost sesizate cu privire la faptele respective;
- (b) audierile copilului victimă se desfășoară, atunci când este necesar, în incinte concepute sau adaptate în acest scop;

(c) audierile copilului victimă sunt efectuate, atunci când este necesar, de către și cu ajutorul unor specialiști care au beneficiat de o formare profesională în acest scop;

(d) în măsura posibilului și dacă este cazul, toate audierile copilului victimă sunt efectuate de aceleași persoane;

(e) numărul audierilor este cât mai redus posibil, iar audierile au loc numai atunci când sunt strict necesare pentru derularea cercetărilor și procedurilor penale;

(f) copilul victimă poate fi însoțit de un reprezentant sau, după caz, de un adult desemnat de copil, cu excepția cazului în care s-a adoptat o decizie contrară motivată cu privire la persoana respectivă.

(4) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că, în cursul cercetărilor penale pentru oricare dintre infracțiunile menționate la articolele 2 și 3, toate audierile unui copil victimă sau, după caz, ale copilului care este martor pot fi filmate și că astfel de audieri filmate pot fi acceptate ca probă în procesele penale, în conformitate cu dreptul intern al acestora.

(5) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că, în procesele penale pentru oricare dintre infracțiunile menționate la articolele 2 și 3, se poate dispune ca:

(a) audierea să aibă loc fără prezența publicului; precum și

(b) copilul victimă să fie audiat în instanță fără a fi prezent, în special prin folosirea tehnologiilor de comunicații adecvate.

(6) Prezentul articol se aplică fără a aduce atingere dispozițiilor articolului 12.

Articolul 16

Asistență, sprijin și protecție pentru copiii victime neînsoțiți ale traficului de persoane

(1) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că măsurile specifice care vizează acordarea de asistență și de sprijin copiilor victime ale traficului de persoane, astfel cum se menționează la articolul 14 alineatul (1), țin seama în mod corespunzător de situația personală și specială a copilului victimă neînsoțit.

(2) Statele membre iau măsurile necesare pentru a găsi o soluție durabilă pe baza unei evaluări individuale a intereselor copilului.

(3) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că se desemnează, dacă este cazul, un tutore pentru copiii victime neînsoțiți ale traficului de persoane.

(4) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că, în cadrul cercetărilor și procedurilor penale, în funcție de rolul victimelor în sistemul judiciar relevant, autoritățile

competente numesc un reprezentant în cazul în care copilul este neînsoțit sau separat de familia sa.

(5) Prezentul articol se aplică fără a aduce atingere dispozițiilor articolelor 14 și 15.

Articolul 17

Despăgubirile acordate victimelor

Statele membre se asigură că victimele traficului de persoane au acces la mecanismele existente de despăgubire a victimelor infracțiunilor violente săvârșite cu intenție.

Articolul 18

Prevenirea

(1) Statele membre iau măsurile corespunzătoare, precum educarea și formarea profesională, pentru a descuraja și a reduce cererea care favorizează toate formele de exploatare care au legătură cu traficul de persoane.

(2) Statele membre desfășoară acțiuni corespunzătoare, inclusiv prin intermediul internetului, de exemplu campanii de informare și de sensibilizare, programe de cercetare și de educare, dacă este cazul în cooperare cu organizațiile relevante ale societății civile și cu alte părți interesate, menite să sensibilizeze publicul larg și să reducă riscul ca oamenii, în special copiii, să devină victime ale traficului de persoane.

(3) Statele membre promovează formarea profesională constantă a funcționarilor susceptibili să intre în contact cu victime și cu potențiale victime ale traficului de persoane, inclusiv a polițiștilor din teren, formare care să le permită să identifice și să se ocupe de victimele și de potențialele victime ale traficului de persoane.

(4) Pentru ca prevenirea și combaterea traficului de persoane să fie mai eficiente prin descurajarea cererii, statele membre au în vedere luarea de măsuri pentru a incrimina utilizarea serviciilor care fac obiectul exploatarei menționate la articolul 2, atunci când utilizatorii serviciilor respective cunosc faptul că persoana care le prestează este victimă a uneia dintre infracțiunile menționate la articolul 2.

Articolul 19

Raportorii naționali sau mecanismele echivalente

Statele membre iau măsurile necesare pentru a institui raportorii naționali sau mecanisme echivalente. Misiunile acestor mecanisme includ realizarea unor evaluări ale tendințelor în materie de trafic de persoane, măsurarea rezultatelor acțiunilor de combatere a traficului, inclusiv colectarea de date statistice în strânsă cooperare cu organizațiile relevante ale societății civile din acest domeniu și prezentarea de rapoarte.

*Articolul 20***Coordonarea strategiei Uniunii de combatere a traficului de persoane**

Pentru a contribui la o strategie coordonată și consolidată a Uniunii de combatere a traficului de persoane, statele membre facilitează îndeplinirea sarcinilor unui coordonator antitrafic (CAT). În special, statele membre transmit CAT informațiile menționate la articolul 19, pe baza cărora CAT contribuie la prezentarea, la fiecare doi ani, a unui raport de către Comisie referitor la progresele înregistrate cu privire la combaterea traficului de persoane.

*Articolul 21***Înlocuirea Deciziei-cadru 2002/629/JAI**

Decizia-cadru 2002/629/JAI privind combaterea traficului de persoane se înlocuiește în ceea ce privește statele membre participante la adoptarea prezentei directive, fără a aduce atingere obligațiilor statelor membre referitoare la termenul-limită de transpunere a deciziei-cadru în dreptul intern.

În ceea ce privește statele membre participante la adoptarea prezentei directive, trimerile la Decizia-cadru 2002/629/JAI se interpretează ca trimeri la prezenta directivă.

*Articolul 22***Transpunerea**

(1) Statele membre pun în aplicare legile, regulamentele și dispozițiile administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive până la data de 6 aprilie 2013.

(2) Statele membre transmit Comisiei textul dispozițiilor care transpun în dreptul intern obligațiile care le revin în conformitate cu prezenta directivă.

(3) Atunci când statele membre adoptă măsurile respective, acestea conțin o trimerire la prezenta directivă sau sunt însoțite

de o asemenea trimerire la data publicării lor oficiale. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a unei astfel de trimeri.

*Articolul 23***Raportarea**

(1) Până la data de 6 aprilie 2015, Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului un raport de evaluare a gradului în care statele membre au luat măsurile necesare pentru a se conforma prezentei directive, inclusiv o descriere a măsurilor luate în temeiul articolului 18 alineatul (4), raport însoțit, dacă este necesar, de propuneri legislative.

(2) Până la data de 6 aprilie 2016, Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului un raport de evaluare a impactului dreptului intern actual care incriminează utilizarea serviciilor care fac obiectul exploatării traficului de persoane asupra prevenirii traficului de persoane, însoțit, dacă este necesar, de propuneri corespunzătoare.

*Articolul 24***Intrarea în vigoare**

Prezenta directivă intră în vigoare la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

*Articolul 25***Destinatarii**

Prezenta directivă se adresează statelor membre, în conformitate cu tratatele.

Adoptată la Strasbourg, 5 aprilie 2011.

Pentru Parlamentul European

Președintele

J. BUZEK

Pentru Consiliu

Președintele

GYŐRI E.